

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ

ਬਿਪ ਸੁਦਾਮਾ ਦਾਲਿਦੀ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਦਾਏ॥

ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਬਾਮੁਣੀ ਮਿਲਿ ਜਗਦੀਸ ਦਲਿਦ੍ਰ ਗਵਾਏ॥

ਇਹ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ੧੦ਵੀਂ ਵਾਰ ਦੀ ੯ਵੀਂ ਪਉੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਉੜੀ ਵਿਚ, ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੁਦਾਮਾ ਦੇ ਰੱਬੀ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਕਥਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ 'ਜਗਦੀਸ' ਅਤੇ 'ਹਰਿ ਜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

This is 9th stanza of 10th 'Vaar' of Bhai Gurdas ji. In this 'Paurhi' or stanza, there is description of Divine meeting of Maharaj Sri Krishan ji and his very poor friend Sudama and subsequently bestowing boons on him. Here, Sri Krishan ji is addressed to as 'Jagdish', or the Lord of the Cosmos and 'Hari ji' or the God Manifest.

ਅਰਥ : ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੁਦਾਮਾ ਦਲਿਦ੍ਰੀ ਸੀ, ਭਾਵ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗ਼ਰੀਬ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਸਖਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਸੀ।

- - Sudama was a extremely poor Brahmin and is very well known as friend of Sri Krishna, since his childhood days.

- - ਉਸਦੀ ਬਾਹਮਣੀ, ਭਾਵ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਜ਼ਿਦ ਕੀਤੀ ਕਿ, 'ਤੁਹਾਡਾ ਮਿਤਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਹੈ, ਜਗਤ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਦਲਿੱਦਰ ਦੂਰ ਕਰੋ', ਭਾਵ, ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗੀ'। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸੁਦਾਮੇ ਨੂੰ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਸੀ ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ 'ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੁਦਾਮੇ ਦਾ ਦਲਿਦ੍ਰ ਭੰਨਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ! ਤੂੰ ਵੀ ਉਸ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਿਮਰ' - 'ਬਿਪੁ ਸੁਦਾਮੇ ਦਾਲਦੁ ਭੰਜ॥ ਰੇ ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਭਜੁ ਗੋਬਿੰਦ॥', ਪੰਨਾ ੧੧੯੨.

- - Gradually his wife prevailed upon him to meet his Lord Friend, Sri Krishna, who is Lord of the cosmos, so as to remove poverty, with His help. Initially he was hesitant but later agreed to her.

Sri Guru Arjan Dev Sahib has advised his own mind that as 'the Lord had delivered Sudama out of poverty, you should also meditate upon His Name.' Page 1192 *op cit*.

ਚਲਿਆ ਗਣਦਾ ਗਟੀਆਂ ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਾਈਐ ਕਉਣੁ ਮਿਲਾਏ॥

ਪਹੁਤਾ ਨਗਰਿ ਦੁਆਰਕਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਿ ਖਲੋਤਾ ਜਾਏ॥

ਅਰਥ : ਸੁਦਾਮਾ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਚਲ ਤਾਂ ਪਿਆ ਪਰ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੋਚਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਾ ਹਨ, ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬ, ਦਲਿੱਦਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲਣਗੇ, ਕੌਣ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਏਗਾ !

- - Though, Sudama set for Dwarka to meet the Lord, Krishna, but he was conspicuous, as how and who would arrange for their meeting ! He knew very well that, inspite of being lowly of the low, he was trying to meet

a King, the Lord.

- - ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਆਰਕਾ ਨਗਰ ਪੁਜਾ ਤਾਂ, ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਮਹਿਲ ਦੇ ਬਾਹਰ, ਚੋਬਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਸੇਵਾ ਵਿਚ, 'ਸਿੰਘ' ਖਲੋਤਾ ਸੀ। 'ਸਿੰਘ ਦੁਆਰ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਮੁਖ ਗੇਟ' ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਗਿਆ।

- - But when, he reached the gates of the Palace at Dwarka, he saw a 'Singh' guarding the palace gate. 'Singh duaar' has been exposed as 'Main gate' also by some scholars but this writer disagree with such exposition.

ਇਥੇ ਇਕ ਨੋਟ ਕਰਣ ਵਾਲੀ ਗਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੰਘ, ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਸ਼ੇਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਇਥੇ 'ਸਿੰਘ', ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਵੱਸਥਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 'ਸਿੰਘ', ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

One point is worth noting here, that, the 'Singh', mentioned by Bhai Gurdas ji, who was in Service (Seva) of the Lord, is of the same exalted Spiritual level like those 'Singhs' of Sri Guru Gobind Singh ji.

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਬਦ 'ਸਿਖ', ਬੁਧ ਧਰਮ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ, ਧੱਮਪੱਦ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 'ਸਿਖ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧੱਮਪੱਦ ਦਾ ਚੌਥਾ ਅਧਿਆਏ ਹੈ ਅਤੇ 44-45ਵੇਂ ਸਲੋਕ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਇਸ ਭਵਜਲ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ'। ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਸਿਖ' ਪਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ'। ਇਹੀ ਸਚਾਈ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇੰਝ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ - 'ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ॥', ਪੰਨਾ ੧੩. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੁਧ ਧਰਮ ਵਿਚ 'ਸਿਖ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ' ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਅਜ ਤਕ, ਸਿਰਫ਼ 'ਸ਼ਿਸ਼ਯ' ਤੋਂ 'ਚੇਲਾ' ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ 'ਚੇਲਾ' ਤੋਂ 'ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ' ਤਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਹੈ। ਸਿਖੀ ਵਿਚ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਹੈ।

Similarly, the term 'Sikh' is used in the fourth chapter, 'Flowers', of the Buddhist scripture, Dhammapada, in the same meaning as used by Sri Guru Nanak Sahib. The Verses are 44 and 45. If we compare that 'Sikh' with the given verse of Sri Guru Arjan Sahib, from page13, we find that the 'Sikh' from Dammapada means 'Brahmgyani', as in Sukhmani Sahib of Sri Guru Arjan Sahib. Till date, 'Sikh' is known as 'Disciple' only, as derived from 'Shishya'. But actually, this is a journey from 'Disciple' to 'Brahmgyani' or the 'Knower of God' The tradition of one being 'Disciple' and the 'Teacher' at the same time.

ਦੂਰਹੁੰ ਦੇਖਿ ਡੰਡਉਤ ਕਰਿ ਛਡਿ ਸਿੰਘਾਸਣੁ ਹਰਿ ਜੀ ਆਏ॥

ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਪਰਦਖਣਾ ਪੈਰੀ ਪੈ ਕੇ ਗਲਿ ਲਾਏ॥

ਅਰਥ : ਸੁਦਾਮਾ ਦਾ ਤੌਖਲਾ, ਨਿਰਮੂਲ ਨਿਕਲਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਦਾਮਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ, 'ਹਰਿ ਜੀ', ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ, ਦੂਰੋਂ ਦੇਖ, ਡੰਡਉਤ ਕਰ, ਆਪਣਾ ਸਿੰਘਾਸਣ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੁਦਾਮਾ ਨੂੰ ਅਗੋਂ ਲੈਣ ਲਈ, ਭਜੇ ਆਏ।

- - It came out to be only his apprehension as the Lord, 'Hari ji' (Word

used for God too) Krishna did 'Dandaut' salute on the very sight of Sudama and leaving his Throne, came running to receive him. ('Dandaut' is touching forehead at the feet, while, completely lying down in prone position).

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੂੰ, 'ਰਮਈਆ', 'ਕਵਲਾਪਤੀ' ਅਤੇ 'ਨਾਰਾਇਣ' ਕਿਹਾ ਹੈ - 'ਧਨਿ ਧਨਿ ਤੂ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ॥ ਜਿਹ ਗੁਰਿ ਰਮਈਆ ਕਵਲਾਪਤੀ॥... ਧਨਿ ਧਨਿ ਬਨ ਖੰਡ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਾ॥ ਜਹ ਖੇਲੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣਾ॥', ਪੰਨਾ ੯੮੮.

ਧਿਆਨ ਰਹੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵੀ 'ਪਰਤਖੁ ਹਰਿ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ - 'ਭਨਿ ਮਥੁਰਾ ਕਛੁ ਭੇਦੁ ਨਹੀ ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਪਰਤਖੁ ਹਰਿ॥', ਪੰਨਾ ੧੪੦੯. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਾਤਮਾ ਨੂੰ 'ਗੁਰ-ਜੋਤਿ' ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ 'ਹਰਿ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 'ਨਰਾਇਣੁ' ਕਿਹਾ ਹੈ - 'ਆਖਿ ਨਰਾਇਣੁ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ॥', ਪੰਨਾ ੧੩੯੫.

In Gurbani, Ramayya, Kanwlapati, Narayan, terms have been used for God as well as for Lord Krishna and other Gur-Jyot Personalities. The quotes from Guru Granth Sahib, have been given in Gurmukhi script above.

It is worth to be kept in mind that the term 'Hari', meaning God, has been used for Sri Guru Arjan Sahib also. Similarly, Sri Guru Amardas Sahib has been addressed to as 'Narayan'. This indicates that the same addressing words have been used for Gur-Jyot, whichever Mahatma is In-charge at a given time during the previous Ages. Lord Krishna was Gur-Jyot in the Duapar age and Sri Guru Nanak Sahib and his successors were Gur-Jyot in this Kali age (Kaljug). The concerned quote from Guru Granth Sahib, have been given in Gurmukhi above. Technically, Gur-Jyot is God Manifest Himself. Because of this reason, same adressing words are used.

- - ਪਹਿਲਾਂ, ਸੁਦਾਮਾ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕੀਤੀ, ਫ਼ਿਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾ ਲਿਆ।

First of all, Lord Krishna circumambulated around Sudama, and after touching his feet, embraced him.

ਚਰਣੇਦਕੁ ਲੈ ਪੈਰ ਧੋਇ ਸਿੰਘਾਸਣੁ ਉਤੇ ਬੈਠਾਏ॥

ਪੁਛੇ ਕੁਸਲੁ ਪਿਆਰੁ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ॥

ਅਰਥ : ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਾਮਾ ਦੇ ਚਰਣ ਧੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਲਿਆ। ਫ਼ਿਰ, ਸੁਦਾਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ।

Lord Krishna Himself washed the feet of Sudama, took that water as nectar, and then, seated Sudama on His Throne.

- - ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁਛਿਆ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ ਜਦੋਂ, ਦੋਨੋ ਇਕੱਠੇ, ਸਿਖਿਆ ਲੈਣ ਵਕਤ, ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ (ਸੰਦੀਪਨੀ) ਦੀ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

With great affection, He asked Sudama about his welfare and then discussed the way, they both served their common Guru (Sandipani), during

their studies at his hermitage.

ਲੈ ਕੈ ਤੰਦੁਲ ਚਬਿਓਨੁ ਵਿਦਾ ਕਰੇ ਅਗੈ ਪਹੁਚਾਏ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਸਕੁਚਿ ਪਠਾਏ॥

ਅਰਥ : ਫਿਰ ਸੁਦਾਮਾ ਤੋਂ ਉਹ ਚੌਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਬੇ, ਭਾਵ, ਖਾਏ, ਜਿਹੜੇ, ਸੁਦਾਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਣ ਲਈ ਅਗੋਂ ਤਕ ਆਏ।

Then Lord Krishna, took and chewed those raw rice, which, Sudama's wife had given for Him. After everything was over, Lord Krishna came a long distance, along with Sudama, to see him off.

- - ਫਿਰ, ਬਿਨਾਂ ਸੁਦਾਮਾ ਨੂੰ ਜਤਾਏ, ਚੁਪ ਕਰ ਕੇ, 'ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ' ਬਖਸ਼ ਦਿਤੇ, (ਜੋ, ਸੁਦਾਮਾ ਨੂੰ ਘਰ ਪੁਜਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਸੀ)।੯।

'ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ' ਧਰਮ, ਅਰਥ, ਕਾਮ, ਮੋਖਸ਼ ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

Lord Krishna gave all the four boons to Sudama, without his knowledge (which he came to know, only after reaching home).9.

These four boons are Righteousness, wealth, fulfillment of desires and final Liberation.

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੮੫੬ ਤੇ, ਪ੍ਰਭੂ/ਗੁਰ-ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਭਗਤ ਜੈਦੇਵ (ਬਾਰੂਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਭਗਤ), ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਗਤ ਸੁਦਾਮਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਦਾਤੇ ਹੋ, ਮੇਰੇ ਤੇ ਵੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਰੱਥ ਦਾਤੇ ਹੋ ਜੋ, ਚਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਦੇਣ ਲਗਿਆਂ ਢਿਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ' - 'ਜੈਦੇਉ ਨਾਮਾ ਬਿਪ ਸੁਦਾਮਾ ਤਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਅਪਾਰ॥ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੁਮ ਸੰਮੁਥ ਦਾਤੇ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤ ਨ ਬਾਰ॥'

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਪਉੜੀ ਵਿਚ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਗੁਰਜੋਤਿ ਰੂਪੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਦਾਮਾ ਨੂੰ ਹੀ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਗਲ ਦਸੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿਚ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਾਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਗਤ ਜੈਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਗਲ ਦਸੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਸਖਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਹੀ ਹਨ।

Bhagat Kabir, on page 856, has prayed to God/Gur-Jyot, that, as You showered your Grace on Bhagat Jaidev (s Bhagat of 12th century), Bhagat Namdev and Brahmin Sudama, shower that Grace on me too. You are such Almighty Lord, Who, I know, bestows all the four boons, instantly.

In the present stanza, Bhai Gurdas has said that the Gur-jyot, Sri Krishna had bestowed all the four major boons on Sudama while Bhagat Kabir has addressed the same Gur-jyot, who had bestowed the same four boons to Bhagat Jaidev (of 12th Century) and Bhagat Namdev also. Bhagat Kabir has requested for those boons to be bestowed on him too, saying that 'You are the same, such Almighty Lord, Who I know, bestows all these four boons instantly.'

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਪੰਨਾ ੧੧੯੧ ਤੇ, ਫੁਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਜਦੋਂ

ਬਿਦਰ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸਤੇ ਦਇਆਲ ਹੋ ਗਏ, ਜਦੋਂ, ਸੁਦਾਮਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਧਾਰ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਲਿਦਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਉਹ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਵਿਚ ਸਮਾਅ ਗਿਆ। ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਗੇ ਫੁਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ (ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ) ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਜੋ ਜਨ, ਭਗਤ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਾਸਾਂ ਦੇ ਦਾਸ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ, ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - 'ਦੀਨਾ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈ ਜਿਉ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੁ ਬਿਦਰ ਘਰਿ ਆਇਆ॥ ਮਿਲਿਓ ਸੁਦਾਮਾ ਭਾਵਨੀ ਧਾਰਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਗੈ ਦਾਲਦੁ ਭੰਜਿ ਸਮਾਇਆ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪੈਜ ਵਡੇਰੀ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰਿ ਆਪਿ ਰਖਾਈ॥..ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਹੋਵਹਿ ਦਾਸਨ ਦਾਸਾ॥' (ਸੁਦਾਮਾ ਅਜਿਹਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਭਗਤ ਸੀ)

Sri Guru Ramdas Sahib testifies at page 1191 that the Merciful Lord Krishna showered His Grace when He arrived in the house of Bidar. And when Sudama went to meet the Lord, with devotion, He bestowed everything to his home, ended his poverty and Sudama became one with the Lord. Guru Ramdas Sahib says that the glory of Name of the Lord is great, the Master (Lord Krishna) Himself enshrines in His saints.. Such Saints are Dear to God, my MASTER, who become Slaves of His Slaves. (Such was Sudama, who was so dear to Sri Krishna, the Master)

ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਵੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰਦਿਆਂ ਫੁਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਗਤ, ਦਾਸੀ ਪੁੱਤਰ, ਬਿਦਰ, ਸੁਦਾਮਾ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਨੂੰ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ਿਆ - 'ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਜਨੁ ਬਿਦਰੁ ਸੁਦਾਮਾ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਕਉ ਰਾਜ ਦੀਏ॥..' ਪੰਨਾ ੩੪੫.

Bhagat Namdev, too, while praising the Lord, at page 345, mentions that He bestowed his blessings to His devotees like, Bidar, son of a maid, Sudama and kingdom to Ugrasen.

ਸੋ ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਪਉੜੀ ਵਿਚ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ, ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੀ, ਦਾਤੇ ਅਤੇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

Hence in this above stanza, Bhai Gurdas ji has sung the praise of Lord Krishna as Bestower of blessings on His saints and Lover of His saints.

